

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ară 12 bani a treia-oră 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la loterie”

În preajma sinoadelor.

— Articole trimise din afară. —

III.

Cum în firea omului zace, că ajuns la oarecare grad de putere și simțindu-se adăpostit la scutul ce i-l dă această putere și oficiul ce-l ocupă: se poate ușor întempla, ca protopopul investit cu atâta putere sau se abuzeze de dînsa, sau se nu se folosească de loc de ea. — În ambele cazuri cade în extreme păgubitoare cauzei ce i-s-a încredințat.

De aceea va trebui să creeze consistoriile posturi de *inspectori superiori*, cam în forma cum a înființat *archidieceza* tocmai zilele trecute.

Fiecare inspector superior va avea datorința a controla cel puțin de 2-ori pe an mersul *tuturor* afacerilor ce se țin de competența protopopilor din protopopiatele supuse dreptului său de control. Alegerea acestor inspectori ar trebui să fie una din cele mai scrupuloase. Bărbați dedicați cauzei noastre cu trup cu suflet, cu oarecare trecut pe terenul bisericesc și național, oameni cari să aibă întotdeauna în vedere binele comun, lăudând și ridicând pe cei bravi și înfierând și delatând pe cei netrebnici; oameni cari i-au pus de scop al vieții înălțarea prestigiului național și nu aleargă prin comune vîndând laude și preamăriri personale și o popularitate dubie.

Am ținut să spun pe scurt aici vederile mele personale, în credința că realizarea lor ar forma un puternic contrapond față de acțiunea și intențiunile danăice ale guvernului, și în credința că poate se va găsi un deputat sinodal, care se pună chestia pe tapet în vr una din ședințele sinoadelor eparchiale cari ne bat la ușă; și la cari eu — deși deputat ales — din cauza morbului ce mă leagă de pat — durere — n'am speranță să pot participa.

O chestie, ce-i drept mai puțin arzătoare, dar de o importanță pentru întreaga noastră biserică ar fi și este chestia *călindarului*.

În timpul din urmă au scris chiar și ziare străine în cauză și interesul ce se observă față de dînsa devine tot mai viu și mai intens. Cum însă în biserică noastră, numită altcum, și în multe privințe nu fără drept, *„die versteinerte griechische Kirche”*, ori-oc reformă anevoe sau de loc își face cale, astfel și reforma *călindarului*, simțită și recunoscută de toți de foarte urgentă și la loc, nu-și poate face loc, din simplul motiv, că se opun capii bisericești, și pe cum a afirmat Metropolitul Moldovei în senatul român, această reformă ar *„zdruncina chiar temelgia bisericii ortodoxe”*.

Eu sunt laic, adevărat, dar' fie-mi permis a dubita în zdruncinarea temeliei bisericii ortodoxe prin reforma *călindarului*.

Ar fi bine dacă teologii nostri ne-ar spune întru-cât jignește reformele *călindarului dogmele credinței noastre*?! — Eu, și cu mine mulți credem că întru *nimic*; ear' micile lucrări și transformări ce ar deveni necesare prin tipic și alte cărți bisericești, acestea nu pot fi motive îndreptățite față cu un act atât de însemnat și reclamat de spiritul timpului atât de mult.

Este științificește documentat, că *călindarul gregorian* este mai perfect decât cel iulian; înseamnă deci a ne face ridicoli când vedem rățecirea noastră și nu voim să ne abatem dela dînsa din motive de *ortodoxism* rău pricepute.

Este știut, că dacă am rămâne până în sfîrșit la *călindarul nostru* de acum, urmașii nostri peste sute și sute de ani ar ajunge să sîrbeze Crăciunul vara la Sfîntul Ilie. Să sperăm însă, că până atunci se vor găsi și capi bisericești ortodoxi, cari nu vor mai vedea în reforma *călindarului* un pericol pentru *ortodoxism*.

Și în privința aceasta am putea ajunge la un rezultat final mai curînd de cum am crede, dacă am avea oameni de inițiativă și dacă prin înțelegere comună sinoadele noastre ar cere în mod imperativ reforma *călindarului*.

În senatul român s'a zis: până-ce alte țări nu introduc reforma până atunci nici noi nu o putem accepta. Aci este avisată Rusia. În Rusia s'a luat inițiativa în mai multe rînduri, dar' pîrura fără rezultat, sfîrșimîndu-se toate planurile de opoziția prelaților bisericești. Într-o țeară cum e Rusia se poate prevedea, că de nu va introduce cumva Țarul reforma *„propria voluntate”*, toate celelalte încercări încă multe veacuri de-arîndu se vor sfîrșine de opunerea bisericii ortodoxe împetrite.

De aceea, noi nu putem aștepta după Rusia, ales că noi nu stăm în nici un fel de legătură bisericească cu biserica din Rusia. Dacă este să fim cu considerație la alte biserici ortodoxe din alte țări, ar putea fi numai biserica din România, și și aici nu din considerații de conexuri bisericești, ci *naționale*, pur naționale.

Cum însă biserica noastră de aici este autonomă și cum introducerea reformei *călindarului* nu depinde decât numai dela acceptarea ei din partea *congresului bisericesc* și sancționarea din partea Domnitorului, — cari ar putea fi motivele ce ar fi în stare să ne împedecă luarea unui deciz în sensul acesta?!

Sinoadele eparchiale își vor împlini o sfîntă datorință către neam și biserică, dacă vor pretinde, în interesul autorității și nimbului bisericii noastre, ca reforma *călindarului* să devină în timpul cel mai scurt posibil un fapt îndeplinit, dacă se poate în conțelegere cu alte biserici, și dacă nu se poate, fără considerație la alte state.

Sînt pe deplin convins, că întreg poporul românesc va saluta această reformă rațională cu bucurie și satisfacție. Căci pe lângă apăsarea politică, chiar și întîrzierea sîrbătorilor noastre îl face pe bietul popor să creadă, că el e menit dela soarte ca să fie în tot locul *cel din urmă*, și că toți ceilalți dela soarte sînt rînduiți să-l stăpînească, să-i premeargă întru toate și să-i dea ghilduri când dintr'o parte, când dintr'alta.

Sibiu, 2 Aprilie n.

Ministru nou. Foia oficială publică în numărul de Sămbătă *re-scriptele preînalte, prin cari prim-ministrul Széll e dispensat de conducerea ministerului de pe lângă M. Sa, și se numește titular pentru acest minister contele Szécsenyi Gyula.* Noul ministru e de *septzece și-unu de ani, dar' se află în plină putere și i-se atribuiesc vaste cunoștințe politice și mult tact.*

Remaniere. Se șvonește, că după terminarea discuției asupra *budgetului*, se va face următoarea schimbare în *sinul guvernului unguresc*: ministrul de culte și instrucțiune publică *Wlassics* va demisiona, ear' locul său îl va ocupa deputatul *Berzevitzky*. Asemenea se va retrage și ministrul de finanțe *Lukács*, pentru a face loc lui *Horvinsky*, vecinul candidat și aspirant la un portofoliu, — irelevant care!

Delu curtea română. Vila Angiolina din Abbazia a fost reținută acum câteva zile de către MM. LL. Regele și Regina României, fiindcă suveranii români vor pleca în primele zile ale lunii Aprilie la Abbazia, pentru o lună. La întoarcere, MM. LL. vor vizita probabil pe M. S. Împăratul și Regele Francisc Iosif, la Viena.

Zece ani de luptă. „Epoca” scrie, că în Lipsca a apărut o broșură politică de mare importanță. Titlul broșurei e: *Zece ani de luptă în chestiunea națională.* Broșura nu s'a distribuit încă. Puținele persoane care au cunoștință de dînsa spun, că este o splendidă și bine documentată descriere a luptelor ce s'au purtat în România și Transilvania în cei zece ani din urmă, în chestiunea națională.

Consiliul comunal din Viena e pe cale de a fi disolvat. În urma legii nou electorale, făcută pentru Viena și sancționată din partea Monarhului, liberalii au eșit din consiliul comunal, depunîndu-și mandatele și făcînd prin aceasta, ca în anumite chestii să nu se poată aduce concluse valide, pentru că lipsește numărul voturilor cerute de statut. De aceea se crede, că consiliul comunal va fi disolvat și se vor escrie alegeri nou, cu care ocaziune liberalii vor face tot posibilul să pună mîna de nou pe conducere.

Emigrările se înmulțesc pe zi ce merge în părțile de sus ale Ungariei, semnul că greul vieții a devenit insuportabil în *Hungaria felix*. Faptul acesta a fost constat în congreșia din urmă a comitatului *Sáros*, care a decis, să trimită reprezentanți ministrului de interne și să-l roage, ca în scopul împiedicării emigrărilor să îngreuneze *estrada pasapoartelor*. No, că-s tare minunați și cumînți cei din *Sáros*! Oamenii pleacă din țeară pentru că i-ați făcut pieritori de foame, — și voi nu i-ați lăsa, ci i-ați ține aici, ca într'adevăr să moară de foame! Nobile sentimente mai au dia, din *Sáros*!

Nedreptate ungurească.

Noua bravură ungurească, cu eliminarea elevului *David* din toate școalele medii din Ungaria, e apreciată din partea *„Rom. June”* astfel:

„Maghiarii și-au pierdut cu totul capul. Tremurînd pentru alcătuirea lor de stat, nu mai știu în cine să lovească, încep să vadă vrășmași până și în nevinovații copii.

Zaharia David, un elev din clasa a V-a a unui gimnasiu românesc din *Ardel*, a avut curajul să-și manifeste sentimentele sale pentru neam. În loc ca aceasta să deștepte admirație în Unguri, căci un atare copil nu va putea deveni decât un bun cetățean, Ungurii n'au văzut decât o periculoasă agitație și ministrul de instrucție *Wlassics* a mers cu orbia până acolo, încât a eliminat pe sîrmanul copil din toate școalele de stat. „*Pester Lloyd*” iubilează pentru această măsură și i-se pare că cu asemenea mijloace guvernul va putea oprî agitațiile „*daco-românești*”.

Se înșală amarnic subvenționata ungurească. Aceste mijloace nu pot decât să mărească ura și îndărăjirea și mișcarea de protestare va aprinde toată suflarea românească, va trece la copii de liceu și școalele primare, se va întinde prin munți și câmpii, până în umilele colibe ale păstorilor.

Să tremure Ungurii, dacă mișcarea va eși din fasa platonică în care se găsește acum, căci nu vor avea destulă armată să potolească mișcarea Românilor; să le fie milă de frumoasele trupe ale honvezilor, căci au dovedit-o Români și sub *Horia*, că nu le pasă de toate armatele ungurești, că sînt în stare să lupte rău armați în contra trupelor regulate, pe care Ungurii pun atîta speranță.

Pentru însuși interesul lor de stat, Ungurii nu trebuie să aștepte deci pe Români, căci la o nenorocire nu va sîri nimeni să-i scape. Purtarea lor față de naționalități le-a întors orice simpatie a națiunilor civilizate. Ei nu mai sînt poporul ce luptă pentru libertate, ci Maghiarul ce caută să exploateze naționalitățile, asuprindu-le.

Istoria politice.

— După Sir Frederick Pollock —
de
T. V. Păcățian.

I.

Originea politice și a scrutării științifice în filosofia greacă.

(Urmare).

Pentru *Plato* individul e deci stat în miniatură; un stat pe care *Plato* îl mărește, pentru-ca să determine bazele dreptății, — problema aceasta a provocat dialogul despre *„republică”*, a cărei deslegare este scopul dialogului, — și îl tot mărește, până îl prefăce în adevărat stat. Căutînd *Plato* să afle aici imaginea perfectului cetățean, se vede în demnat și silit să construeze statul însuși. Din această poziție, acceptată de *Plato*, a trecut mult la *Aristotel*, căci în *„Politica”* lui *Aristotel* a opta parte din cuprins o formează teoria despre *educare*.

Aristotel a pășit pe o cale nouă, cu totul divergentă. Ântăiu a creat progresul principiar de a separa etica de către științele de stat, un punct de vedere acesta, de care *Plato* nu numai că n'a ținut cont, ci l'a pus tocmai în contrast cu concepția platoniană, în înțelesul căreia omul e un *„micropolis”*, ear' orașul e om înmărit.

Un alt merit, nu mai puțin însemnat al lui *Aristotel*, residă în metoda sa de a trata faptele și problemele politice. *Aristotel* nu începe cu idealul, ci cu condițiile practice de viață ale societății omenești și cu lămurirea formațiunii de stat. A studiat în mod exact formele existente de stat în orașele din *Grecia* și a adunat mulțime de fapte și material, care pentru noi, durere, e pierdut cu deservire. O pierdere cu atât mai mare, când știm, că *Aristotel* era izvor de perfectă încredere.

Splendida putere imaginară ce o avea *Plato* și modul său de scriere lipsesc la *Aristotel*. În schimb primim însă cea mai exactă observație asupra omului și asupra lucrurilor și o judecată perfect de practică, în care se cuprind garanțiile unui anumit progres.

Balonul în aer e lucru foarte frumos, dacă omul nu vrea să facă mișcare într-o direcție bine determinată. Drumul pe pămînt e lucru ordinar și umblarea pe el obositoare. Dar', — omul ajunge cu siguranța la țintă!

Plato e omul din balon, care caută țări nedescoperite, și din când în când străbate cu ochiul prin negură și vede conturile generale. Ear' *Aristotel* e colonistul diligent, care face drumul — pe destul.

Cu cât ne adăncim mai mult în operele lui *Aristotel*, cu atât mai bine îi putem aprecia mintea sănătoasă, iscusința în tratarea chestiunilor și sinceritatea dovedită față de cetitor. Dacă nu găsește calea analizei critice și dacă ici-colea nu vrea să o facă singur, ci apucă pe calea bătuică de opiniunea publică și de modul general de vedere: o spune clar și lămurit. Știe totdeauna în mod exact ce vrea să întreprindă și chestia aflătoare în discuție o tratează cu motivare îngrijită. Considerațiunile sale practice îl fac, ca rar să alunece pe cale lăturălnică. Citațiile necontenite și provocarea la unele puncte generale și cunoscute din doctrinele sale, e drept că ne apar ca dela sine înțelese. Dar' s'a dovedit, că ele nu sînt nici superflue, nici dela sine înțelese, — în urma greșelilor oamenilor cumînți, cari tocmai n'au ținut cont de ele.

Aceste avantagii apar pe plan special în cartea *„Politice”* lui *Aristotel*, în care se cuprinde introducerea generală. Autorul se adăncește aici, după felul său, fără nici un scrupul, în scrutări analitice.

Statul e o comunitate; și ori-ce comunitate există pentru binele membrilor

ei, dat fiind că activitatea omenească are de scop ajungerea bunului evident.

Statul e comunitatea ce are de scop producerea bunului celui mai estins.

Statul nu se deosebește de familie numai prin numărul membrilor, cum zic unii, — ceea-ce e invederat, dacă esamînăm elementele.

Să începem însă dela început. Nu putem să trăim în singurătate, în pustniece. Comunitatea de doi e necesară, pentru a se da vieții continuitate.

Tot așa de necesar e și un sistem de supunere și comanduire, pentru-ca vieța să se poată desvolta în plină siguranță.

Așa se nasc raporturile între bărbat și femeie, stăpîn și servitor, raporturile în familie.

Mai multe familii formează o comunitate, o *seminție*. Domnia celui mai bătrîn (bărbat) din familie, e tipul preistoric al — *monarchiei*. De aceea, vom lua ca noțiune a statului o comunitate de ordine mai înaltă, în care comuna sau *seminția* formează unitatea.

Unitatea aceasta se formează pentru a face posibilă o viață sigură, pentru a face posibilă continuarea și ameliorarea vieții. De aceea, — și acesta e primul punct de vedere general, — statul nu e simplă convenție, ci e continuitatea naturală și necesară a treptatei dezvoltări, în care familia are rol de membru.

Familia și comunitatea nu sînt independente, nici pentru sine suficiente. Abia în stat vedem și găsim instituțiunea pentru existența sigură socială.

Statul e o instituțiune naturală, în sens dublu: ântăiu, ca *otroacă* omului, prin condițiunile generale și durabile de existență; al doilea, ca *permisă*, fiindcă traiul în stat concede singuraticului un mod de viațuire, care îi dă posibilitatea să-și desvolte facultățile, după putință.

Omul e născut să devină cetățean, — zice proverbul grecesc.

Nu există în literatura greacă proverb mai îndobște cunoscut, și care s'ar fi conservat mai bine, sau ar fi meritat să fie mai bine conservat, ca tocmai acesta.

La aparență proverbul e destul de simplu; dar' în fond conține una din maximele adevărului, a căror influență o simțim în măsura în care ni-se lărgește orizontul cunoștințelor. E întocmai ea și cu așa numita a *treia lege a mișcării*, inventată de *Newton* și recunoscută numai din partea doctrinei moderne despre *energie*; și cum va fi și cu scrierile lui *Darvin*, în cari copii nostri vor afla sigur mai mult spirit și mai multă înțelepciune decât noi.

Dacă astăzi auzim de multe-ori zicîndu-ni-se în filosofie: *îndărăt la Kant*, — lucrul nu trebuie înțeles așa, că știința n'ar fi mers înainte dela *Kant* încoace; ci că un secol, și anume, pentru interesele filosofice și pentru activitatea filosofică un secol destul de însemnat (*Hegel, Schelling, Schopenhauer*), a fost prea scurt să ne facă să cuprîndem întreaga măsură a mărimei unui om, tot așa, cum în cazul nostru, la *Aristotel*, după părerea mea n'au fost prea multe nici douăzeci de secole. Au existat nemăsurate epoce în cari lipsea omul ce trebuia să strige națiunilor înșelate prin amăgiri scilpitoare politice: *îndărăt la Aristotel*!

Principiul din întrebare se opune în prima linie celei mai dure și mai lăfite greșeli moderne: teoriei despre *contractul social*, care, în consecințele sale, nu duce decât la nebulatecul *individualism* și la sigura și curată *anarchie*. Ce s'ar putea zice despre omul care nu aparține la nici un stat? Să nu-l confundăm însă cu omul, care prin nefericire și-a pierdut cetățenia politică!

(Va urma).

Revistă esternală.

Răsboiul în Africa-sudică.

De pe câmpul de război vine știri care uneori lupte mai mari. Burii au înaintat până la *Brandfort*, care se află în depărtare de abia 40 de miluri engleze dela Bloemfontein spre nord. Aici, la Karrea-Siding s'a întâmplat lupta, afirmative cu învingerea Englezilor. Burii au ocupat câteva înălțimi și au atacat pe acei compatrioți ai lor, cari s'au supus Englezilor. *Roberts* a trimis contra lor detașamente de trupe pedestre și cavalerie, care i-a alungat de pe înălțimi. Pierderea Englezilor este de 100 de morți și răniți, între cari și câțiva ofițeri.

La înmormântarea lui *Joubert* au luat parte și atașajii militari ai statelor europene, cari se aflau în Pretoria. Ofițerii englezi captivi au depus o coroană pe cosciug. Regina Angliei a însărcinat pe *Roberts* să exprime condolențe vâduvei lui *Joubert*.

Rusia și Bulgaria.

Din *Sofia* se anunță, că acolo circulă diferite versiuni senzaționale despre raporturile mai nou dintre Bulgaria și Rusia. Se vorbește între altele despre un tratat secret dintre aceste două țări. Punctele principale ale tratatului sunt: Rusia se obligă a sprigini năsuințele Bulgare de-a se proclama de regat; Macedonia să se împartă între Bulgaria și Muntenegru; Bulgaria va lua un împrumut de 100 milioane franci, pe care-l va garanta Rusia; Bulgaria cedează Rusiei pe 50 ani partea sudică a portului *Burgas*, la marea Neagră, etc.

»*Nov-Vek*«, ziarul fostului prim-ministru *Grecov* zice referitor la situație: »Pe cerul Bulgare se ridică nori amenințători. Principele se joacă în mod ușuratic cu coroana sa. Vom vedea unde va duce calea aceasta.«

Din *Berlin* și *Viena* se desmint știrile alarmante și se reduc la faptul, că Bulgaria vrea să contracta un împrumut mai mare. Dar' cu toate acestea în cercurile diplomatice din aceste două imperii domnește o neliniște nervoasă.

Din comitate.

Congregația com. Caras-Severin.

Lugoș, 24 Martie n.

Congregația estraordinară a comitatului Caras-Severin s'a ținut în 20 Martie a. c. Participarea membrilor a fost foarte slabă, deși obiectele au fost destul de interesante și însemnate. Din partea Românilor a fost sibiuit sistemul actual de guvernare și politica guvernului față de naționalități cu o agerime ca nici-o dată, încât la unele pașaje din vorbirea dlui *Brediceanu* chiar și ceața amfioaiților și a mameiucilor a erupt în aprobări repetite așa, că de cursul întregii congregații a fost o *afirmare energică și rezoluția a programului partidului național român* și o isbândă contra govinismului silit și se astupe rușinos înaintea loviturilor fără cruțare ale apărătorilor cauzei naționale. Eață părțile mai însemnate din frumoasa luptă purtată din partea Românilor:

La ridicarea salariilor ofițierilor comitate membrul *C. Brediceanu* principiu, după care s'a făcut proiectul, luându-se de basă salariile actuale și arată pe larg, că unele ramuri de administrație pretind continuu studiu special de legi și ordinații nouă, căci din ce merge administrația se tot mai împovărează, ear' alte ramuri nu sînt supuse schimbării și nici sfera de activitate nu se lărgeste. De aceea principiu la îmbunătățirea dotației, trebuie să fie sfera de activitate și pregătirile intelectuale legate de unul sau alt oficiu. Comitetul permanent neaflându-se pe această basă, — unica dreaptă, — nici nu a putut face un proiect decât *nedrept*. Dar' guvernul e pe cale să facă administrație de stat, să concentreze și această putere în mâna guvernului — unde sînt deja toate celelalte concentrate.

În prevederea administrației de stat ce se va inaugura, vorbitorul consideră proiectul de *provisor* și de aceea nu face contra-propunere în merit.

După unele modificări propuse de prototifical *Sulyok* și Dr. *G. Dobrin*, proiectul se primește.

La adresa către guvern privitoare la recerșințele administrative față de procedura nouă comunală, arată membrul *C. Brediceanu* lipsa de sistem a legislației. Legi se creează după șablon — tot ce au statele civilizate apusene trebuie introdus și la noi, deși se potrivește ca parul în ochi. Așa s'a făcut cu legile așa zise *eclesiastice*, cu *curțile cu jurați* — și acum cu *cercetările*. În loc să-i fi creat statul mijloace de justiție, esoposuri de procurori și juzi de investigație lângă fiecare județ districtual, ca să aibă organism de investigație calificat pregătit și concentrat, care funcționează de jos în sus uniform și stă sub un stăpân și sub o disciplină: se

impune fără nici un rost, fără nici o pregătire primarilor, notarilor, fibrărilor agende, de cari unii nu au nici idee, alții nici o pregătire. Apoi câți stăpâni se mai poruncească amfioaiților administrativi? Căteanele le poruncesc; finanții le poruncesc; inspectorii de tot soiul le poruncesc. Nu-i mirare deci, că pentru scopul cardinal al *administratiei*, care e a se îngriji de interesele poporului nici putere nici timp nu au. Acum se mai cer 17 solgăbirei și 70 de scriitori notariali, cari ca și popii cei noi de stat se vor recuira de pe tot globul ungureș; căci Ungur din al nostru comitat nu este fără slujbă. Și ear' vom ajunge cum am ajuns cu purtătorii matriculelor, — de ne vom lua de cap de anarhia ce are să urmeze din neștiința și stupiditatea în administrație. Căci până și în ultimul post, condițiunea e să știe ungurește, apoi e salvată și legea și scopul ei.

Eu nu cred că cu proiectatele creări de posturi ne vom ajunge scopul legii. De aceea propun a se spune limpede înaltului minister, cumcă organele administrative n'au nici recerșințele tehnice nici materiale, nici pregătirea specială de lipsă pentru a pute să satisfacă datorințelor impuse lor prin *procedura criminală* și introducerea ei și congregațiunea comitatului nostru e de părerea, că înaltul minister pe cale legislativă să schimbe dispozițiunea legii și să creeze organe perfecte pentru împlinirea acelor datorințe.

La recercarea comitatului *Turda* și *Cluj* cu privire la alegerile de deputați dietali, ca anume fiecare comitat să aleagă deputați din sînul seu, fii de ai comitatului, — comisiunea permanentă a propus luarea la cunoștință.

Membrul *C. Brediceanu* face contra-propunere, ca să se părtinească această adresă și desvoaltă într-o vorbire foarte potrivită miseriile împreunate cu construirea parlamentului; arată cum chiar deputații comitatului nostru susțin o *politică ostilă Românilor*, spre a căror reprezentare ar trebui să se așază în dietă, dar' supuși fiind prin forță și corupțiune, numai își bat joc de interesele poporului românesc. Dl *Pulszky*, deputatul dela *Bacia*, nici nu cunoaște cauza naționalităților, nu o consideră de cauză a libertății și a drepturilor civile, ci simplaminte de o cauză de administrație polițială și judecătorească; cu un cuvânt, tranșabilă ori cu *arest* de 30 de zile, ori cu *spânzurații*. Știe însă d-sa bine, că *cei-ce au domnit popoarele cu arest și spânzurații au să piară!*

Poporul e ținut sub continuă presiune a factorilor vieții publice de stat. Toate interesele fiecăruia din prezent și viitor sînt ținute în evidență și puse sub ciocanul puterii de stat. Dacă cetățeanul nu se acomodează politice stăpânirei, interesele sale sînt zdrobite și atât el, cât și familia lui e *nimicită*. În prima linie se pretinde a se feri de orice acțiune publică, care nu este îndemnată de organele puterii de stat; ear' cei-ce ar voi să se apropie de popor spre a-l lumina și încuraja, precum și însuși la o luptă: *sînt opriți a se intruni, a scrie și a petiționa, căci de fapt dreptul de intrunire, dreptul liberei prese, dreptul de a petiționa, în Ungaria pentru naționalități e confiscat*.

Dl *Sulyok* a pledat pentru propunerea comisiunei permanente.

Dl Dr. *G. Dobrin* arată cu exemple plastice și luate chiar din viața noastră, cum elementului preponderant din comitat, i-s-a făcut imposibil de a-și trimite deputați în dietă. Arată că ne-dreptate și volnicie s'a comis față de alegătorii din cercul *Bogsa*, cari au avut îndrăzneală să voteze pentru dl *Brediceanu*, și într-o vorbire minunată arată că de ridicole sînt toate argumentele prin cari voese contrarii nostri se arete, că în *Ungaria mai au naționalitățile vre-un drept cetățenesc*. Vorbirea dlui *Dobrin* a fost viu aprobată de Români prezenți, ear' în străini a produs adăncă impresie.

Mai vorbește la același obiect și dl Dr. *Stefan Petroviciu* în același sens și cu același efect. Apoi punându-se la voi propunerea comisiunei permanente, slujii guvernului se scoală toți, ca-și-când cu sfoara i-ar fi tras deodată și o votează.

Se trece la chestiunea apoteei din *Bogsa-română*. Această comună are 4000 de suflete. Un Român, dl *Crăciun* a petiționat ca să i-se încuviințeze ridicarea unei apotei, și comuna a și încuviințat-o, dar' patrioții au apelat. Motivele nu sînt basate în lege. ear' împrejurările locale cer, că apotea să se încuviințeze unui Român și se credea, că barem în casul acesta nu se vor abate dela lege.

Dl Dr. *G. Dobrin* părătește hotărîrea reprezentanței comunei *Bogsa*. Dl *Issekutz*, protonotar, face propunerea, să se procure datele, că într-un câț periclită o nouă apotea în *Bogsa-română* existența apotecilor din satele din împrejurimea *Bogsei*, și numai după aceea să se aducă hotărîrea meritorială? — Așa se decide.

Celelalte obiecte au fost de mai puțină importanță.

Dr. Nicolae Petrovici.

Din cronica veacului XIX.

— Date memorabile. —

2 Aprilie.

1848. În Pesta întrunire de popor în grădina muzeului. A vorbit și *Veselenyi*, orbul, și a zis despre uniune, că »Ardealul trebuie să se contopească complet cu Ungaria«, ca să nu se mai poată desface nici-o dată.

1849. Bătăia Românilor cu honvezii lui *Csutak*, la *Lancioiu* (în Zarand). — În jurul cetății *Alba-Iulia* toată ziua a fost luptă. Tunurile dela 5 dimineață până seara târziu au tot bubuit. Bem a provocat comanda cetății să se predea, dar' a fost refusat.

1861. În Bucovina se inaugurează vicia parlamentară; limba română e limba țerei; limba germană e oficială și diplomatică.

3 Aprilie.

1848. În Sibiu universitatea săsească proclamă emanciparea Românilor din *fundul regiu*. — În *Viena* se arborează stindardul german pe turnul bisericii Sf. Stefan. — În *Cluj* și *Odor-heul-săcuesc* se țin congregații comitatense, agitate pentru uniune.

1849. Bem își retrage armata de sub cetatea *Albei-Iulie* la *Sebeșul-săses* și *Vint*, ca să odihnească. Rămâne *Kemény Farkas* în tabăra dela *Bărbănti*.

— *Osutak*, reîntrucându-se dela *Băia* atacă lângă *Mihăești* și *Bucești* Români conduși de prefectul *Buteanu*. — *Perczel* bate pa *Serbi* și aprinde *St-Toma*.

1898. Conflictul sângeros între gendarmi și ficiozii țeranilor români, în *Cosma* (pe Câmpie). Gendarmii au puscat asupra lor. Un mort și un rănit.

„Academia Română“.

(Urmare).

2. Institutul *Ottetelesanu*, al cărui mers continuă a fi supravegheat cu o neobosită sollicitudine de către colegul nostru I. Kalinderu, urmează a funcționa în mod din ce în ce mai satisfăcător. Esamele de finele anului școlar s'au ținut în zilele de 26—29 Iunie, în prezența colegilor nostri Dr. V. Babeș și N. Quintescu, delegați ai »Academiei«, a dlui S. Halitz, inspector al învățămîntului primar, și a dlui Dobrescu, revisor școlar al județului Ilfov, delegați ai ministerului de instrucțiune publică, și a dlui I. Kalinderu.

Institutul *Ottetelesanu* atinsese la începutul trecutului an școlar deplina sa dezvoltare, cuprinzînd toate cele cinci clase prevăzute de regulamentul fundațiunei. În urma esamelor din Iunie trecut acest așezămînt cultural a dat țerei antîia serie de absolvenți crescute după ideile fericitului donator. Cu această ocaziune dl I. Kalinderu, căruia se datorește în primul rînd îndeplinirea voinței generosului Ioan *Ottetelesanu* și al căruia zel de tot momentul pentru institut vă este tuturor cunoscut, a oferit o sumă de 370 lei, pentru-ca să se dea din parte-i câte o mică amintire elevelor, cari cinci ani s'au bucurat de foloasele materiale și morale ale școlai.

Pe lângă aceasta, colegul nostru a mai făcut încă două daruri bănești pentru institutul *Ottetelesanu*: unul de lei 400, ca să se cumpere un aparat fotografic, cu care să se facă portretele elevelor spre a se păstra în colecțiunile școlai; altul de lei 600, pentru a se face, ca și în anii precedenți, din partea d-sale, câte un mic dar elevelor de sîrbătorile Nașterii Domnului.

În luna Septemvrie s'a primit, după normele stabilite de regulamentul fundațiunei, o nouă serie de eleve în clasa I-a a institutului. Numărul acestor eleve a fost sporit la 16, din motive de ușurință în formarea grupurilor pentru lucrările casnice.

3. În sesiunea generală trecută »Academia« a decis, ca să se aducă la îndeplinire, treptat și în marginile mijloacelor bugetare, voința reșosatului întru fericire Ioan *Agarici*, care a lăsat instituției noastre un legat pentru a crea o școală profesională de agricultură cu internat. Totdeodată s'a aprobat regulamentul prezentat de comisiunea fundațiunei încă din 1 Aprilie 1898. Conform acestor decisiuni, comisiunea *Agarici* a luat toate măsurile pentru organizarea școlai și, cu autorizațiunea ministerului instrucțiunei publice ea a fost deschisă în cătunul *Moara-Grecilor* din județul *Vaslui* la 1 Septemvrie și funcționează sub numele: Școala *Ioan Costache Agarici*. Această școală va avea trei clase, și antîia serie de 10 elevi interni, fii de țeran, a fost primită în urma unui concurs ținut la 15 August. Director al școlai a fost numit dl *Al. Tulescu*, absolvent cu diplomă al școlai superioare de agricultură dela *Herestrău*.

4. Moștenitorii de sînge ai lui *Evangelhie Zappa*, începînd două pro-

cese între ei pentru împărțirea averei, în posesiunea căreia erau trimiși de drept, au motivat numirea unui nou sechestru judiciar din partea tribunalului. Din această cauză »Academia« n'a putut încasa în cursul anului trecut nici capitalul de 280.000 lei, nici vîrsămintele pe anii 1898 și 1899. În fața acestei situațiuni s'a cerut din partea »Academiei« validitatea pe seama sa a sumelor de 280.000 lei și 24.000 lei din banii succesiunei *Zappa* aflători la cassa de depuneri și consemnazioni. Cererea noastră a fost admisă de tribunalul de notariat prin sentența dela 13 Noemvrie 1898. Cinci dintre moștenitorii de sînge au făcut însă apel în contra acestei decisiuni. Afacerea este pendentă la curtea de apel din *București*, secțiunea I-a.

5. Procesul pentru succesiunea reșosatei *Maria General I. Carp*, pendent la tribunalul Ilfov, secțiunea II-a, s'a înfățișat în cursul anului trecut în cinci ședințe, la 16 Iunie, 20 și 29 Octomvrie, 10 Noemvrie și 16 Februarie. La ultima înfățișare procesul a fost amînat pentru 26 Aprilie.

6. Conform decisiunei d-voastre dela 24 Martie 1899, de a nu se primi legatul reșosatului profesor N. R. Dănielescu, »Academia« a făcut declarațiunea sa de renunțare înaintea tribunalului și a fost scoasă din acțiunea intențată de moștenitorii de sînge pentru anularea testamentului.

7. Veduva și fiul reșosatului Dr. *Anastase Fătu* au reclamat în cursul anului dela »Academiei«, ca legatară universală a reșosatului *Ioan Fătu*, suma de lei 4536, pe care Dr. A. Fătu o împrumutase fratelui seu prin creanța chirografară dela 29 Decemvrie 1868 și ale cărei dobânzi de 10%, au fost achitate până la 29 Decemvrie 1871. Pe lângă capital, moștenitorii de sînge ai Drului A. Fătu cereau și dobânda convențională de 10%, pe anii dela 1992 până acum, de când nu este prescrisă conform legii.

După explicațiunile date de delegațiune, »Academia« a decis, în ședința dela 14 Mai, ca să se plătească acea datorie, de 7938 lei în total. Procesul intentat »Academiei« de moștenitorii Drului A. Fătu și care era pendent la tribunalul Ilfov, secțiunea III-a, s'a închis, în urma acestei plăți. Actul de creanță s'a depus la »Academiei«. Rămâne, ca d-voastră să decideți în sesiune generală în ce mod se va regula plata sumei mai sus arătate.

8. În 22 August a încetat din viață la *Mehadia* N. D. Ignătescu din *Craiova*, care, prin testamentul seu miștic dela 14 Aprilie 1898 și prin cel suplemențar dela 24 Noemvrie 1898, instituă și confirmă pe »Academia Română« legatară universală și esecutoare testamentară asupra întregii sale averi, din care lăsa și câteva legate particulare însemnate. Venitul moșiei, care rămănea »Academiei«, nu era corăspunzător cu sarcinile impuse de testator, și de aceea delegațiunea, după-ce a luat și avizul membrilor prezenți în ședința ordinară dela 29 Octomvrie, a decis să nu primească legatul lăsat »Academiei«, aducîndu-se tot deodată omagii pioase memoriei reșosatului *Ignătescu* pentru bunele intențiuni ce a avut.

(Va urma).

Cronica zilei.

Sibiu, 2 Aprilie n. 1900.

Memento. 3 Aprilie: Licit. min. pentru clădirea bisericii gr.-cat. din *Santău* (*Tasnăd-Szántó*, comit. *Sălajiu*).

5 Aprilie: Alegerea deputaților din cler la sinodul eparchiei *Aradului*, teritoriu cons. din *Oradea-mare*.

7 Aprilie: Despărțimîntul Sibiu al reun. inv. gr.-cat. din archidieceză, adunare generală.

† *Ioan Cigăreanu*, prim viconotar comitatens, a reșosat ieri în *Turda*, în etate de 59 ani. Om de caracter firm și Român bun, reșosatul s'a întreprus totdeauna pentru cauzele Românilor la comitat, și poate-că aceasta e cauza, că timp de aproape treizeci ani în funcțiune n'a putut avansa la post mai înalt; nu-l aveau la inimă putericiile administrației, fiindcă le spunea verde nedreptățile față cu Români, și întrucât putea le împedea. Bun și milos față de conaționalii sei, reșosatul *Cigăreanu* a fost și model de pater familias, dînd numărșorilor sei fii educație aleasă și pîtrunsă de adevărate sentimente românești.

Prin moartea dlui *Cigăreanu* îndură o dureroasă lovitură a sorței și colegul nostru de redacție, dl *Silvestru*

Moldovan, care vestit telegrafice despre moartea socrului seu, a plecat azi-dimineață să-l însoțească în ultima călătorie pămîntească, după-ce soția-sa doamna *Margareta Moldovan* plecase alaltăieri deja la patul bolnavului ei părinte.

Familia reșosatului publică următorul anunț funebru:

Subscriși cu inima frîntă de durere anunță, că neuitatul soț, prea bunul părinte, soț, moș, unchiu, cumnat

IOAN CIGĂREANU,

prim viconotar comitatens în pensiu, membru la mai multe corporațiuni etc.

după un morb greu împărțit cu sf. sacrameinte, astăzi la 1/2 ore dimineața în anul al 59 al neobositei sale vieți și al 32-lea al fericitei căsătorii, s'a mutat la cele eterne.

Vieța întreagă i-s-a consacrat-o pentru binele neamului și fericirea familiei sale.

Înmormîntarea scumpului defunct se face în 2 l. c. st. n., la 3 ore p. m.

Fie-i somnul lin și amintirea eternă!

Turda, 1 Aprilie 1900.

Ved. Ana *Cigăreanu* n. *Rafiu*, soție; *Margareta* cu soțul *Silvestru Moldovan*, *Liviu*, *Emil*, *Aurel*, *Eugen*, fii; *Alexandru*, nepot; *Ioan Rafiu* cu soția *Susana Fodor*, ved. *Maria Fodorean* n. *Rafiu*, *Nicolau Rafiu*, ved. *Susana Măndrușiu* n. *Rafiu*, cumnați și cumnate; *Ioan Cigăreanu*, *Paraschi Cigăreanu*, *Dochița Cigăreanu*, *Ioan*, *Pavel* și *Vasile Murșan*, *Valeria Fodorean* și soțul *Nicolau Saban*, *Victor Fodorean*, locotenent, *Lucreția Boer* n. *Fodorean* cu soțul *Aurel Boer*, *Cornelia Simțion* cu soțul *Nicolau Simțion*, *Augustin Rafiu*, *Aureliu Rafiu*, *Margareta* și *Nicolae Măndrușiu*, nepoți și nepoate; ved. *Maria Moldovan* n. *Velicea*, cusoră.

Joubert—Ferreira—Cronje. În lupta eroică a Burilor pentru apărarea patriei, se pare că roata norocului s'a întors de tot de către ei. Zilele trecute a reșosat marele general *Joubert*, ear' acum un alt general distins fi urmează pe calea spre ceaaltă lume. Generalul *Ferreira* a reșosat Vineri noaptea, între împrejurări de tot tragice. *Ferreira* plecase în inspecție și aflînd pe un soldat de pază adormit, a descărcat asupra lui revolvul. Soldatul trezit astfel și buiguit încă de somn a ținut și a puscat în inimă pe generalul — Doi generali morți, unul prizonier; mare pierdere aceasta pentru sîrmanii Buri.

Tîrg de vite cu premieri. La 28 Aprilie n. comisiunea economică a comitatului Sibiu va aranja în Sibiu un tîrg de vite cornute, la care — ca și în anii trecuți — va împărți premii în bani și diplome de recunoștință economilor cari vor scoate la tîrg cele mai frumoase vite.

Mine de aur în Siberia. La marlurile siberiane ale golfului *Behring* s'au aflat mine de aur, cari formează conținutul câmpurilor de aur din *Alasca*.

Mirele tînăr. În *Dobrișin* un cursor postal, în etate numai de 74 ani, a legat Sămbătă căsătorie cu o fecioară de 30 ani.

Prescripțiunea depozitelor fructifere. Senatul în afaceri comerciale al *Curiei* din *Budapesta*, în ședința din zilele trecute a enunțat, că dreptul de pretenșiune, pe baza libelelor de depuneri la institute de bani, trece în prescripțiune dacă în restimp de 32 ani nu s'a făcut nici un demers pentru validarea îndreptățirii la suma depusă.

Nația asudă și plătește... În congregația de *Mercuri* a comitatului Sibiu s'a hotărît îmbunătățirea salariilor pentru funcționarii comitatensi. În urma acesteia bugetul comitatului va fi îngrămădat cu peste 12.000 coroane mai mult decăt până acum. Drept, că guvernul dă spre acest scop comitatului o subvenție anuală de 12.400 coroane, dar' această sumă tot din sudoarea poporului e scoasă. De aci încolo funcționarii comitatului Sibiu vor fi salariați astfel: vicecomite 4600 coroane (până acum 4000), protonotar 3400 coroane (până acum 2640), I. viconotar 2600 (2200), II. viconotar 2400 (1800), III. viconotar 2200 (1500), IV. viconotar 2000 (1500), fiscalul 2600 (2400), protomedic 2100 (1800), cassar 2500 (2400), controlorul 1900 (1800), primcomptabilul 2500 (2400), vicecomptabilul 1900 (1800), oficialul de cassă 1300 (1200), protocolistul 1500 (1400), arhivarul 1900 (1800), espeditorul 1600 (1400), presidential sedriei orfanale 3400 (2640), I. asesor orfanal 2600 (2200), II. asesor 2400 (2200), III. asesor 2400 (2200), conducătorul condicelor de evidență a sedriei orfanale 1800 (1800), protopretorul 2600 (2200), pretorul 2000 (1600), medicul cercual 800 (700), veterinarul 900 (900), I. practicant 1200 (1200), II. practicant 1000 (1000), III. practicant 600 (600), I. cancelist 1300 (1200), II. cancelist 1100 (1000), III. cancelist 1000 (1000), diurnistul 1000 (1000), servitorul 600 (540).

† Dr. Iosif Gruber, renumit profesor de medicină la universitatea din Viena, a răposat Sâmbătă noaptea în etate de 73 ani.

Șahul Persiei a comunicat curței din Viena, că va sosi la Viena în Iunie. Șahul va fi oaspele curței.

Arsă de vie. Soția lui I. Holatka din Csepel voinde să-și încrețească buclele cu fer ars, a răsturnat lampa și strepind pe ea petroleu i-a aprins hainele. Pe când i-au alergat în ajutor căsenii, tinăra femeie îndurase arsuri atât de grave, încât după chinuri de câteva clișuri a murit.

Rectificare. În scrisoarea domnului *Azentul Sever*, publicată în nr. 47 al *Ziarului nostru*, s'a tipărit greșit numele lui *Teoc Todor*, schimbându-se în *Moise Todor*, ceea ce prin aceasta s'e rectifică. Numele respectivului a fost *Teoc Todor*.

Sfârșit tragic. Într-o casarmă din Orașul caporalului Ledovski ocupat cu curățirea unui revolver a apăsat ceva mai tare de cocoșul armei, care avea încă o cătușă plină. Revolverul s'a descărcat și a nimerit în frunte pe soldatul Petru Rusu. Soldatul tocmai cetia o scrisoare sosită dela mamă-sa, când l'a ajuns moartea năpraznică.

Copil sâlbătic. Economul Dávid Ignác din Egyházas-Kesző (în comitatul Vas) tracta foarte dur cu mamă-sa. Zilele trecute earăși certându-se cu ea, în furia lui sâlbătică a împuns-o de mai multe ori cu cuțitul. Nenorocita zace de moarte în spital, ear' ucigașul e închis în temnița judecătorei cercuale din Kis-Czel.

Accidentul de la Capolnaș, despre care am raportat în numărul penultim, s'a întâmplat nu cu dl Eugen Mocsonyi, ci cu verul acestuia, dl *Zeno Mocsonyi*. Pericolul fusese în adevăr mare, dar n'a urmat nimic mai tragic. Dl *Zeno Mocsonyi* își scrisese o mână; Sâmbătă a succed înșel medicilor a i-o pune la loc, și astfel pericolul e delăturat. Ne bucurăm că accidentul n'a avut urmări mai periculoase și dorim dl *Zeno Mocsonyi* cât de curând însănătoșare.

Optprezece meetinguri. Pe azi erau convocate optprezece meetinguri de ale social-democraților austriaci, cu scop de a protesta contra legii electorale sancționate deja.

Domnișoara soldat Iustina. S'a întâmplat în Oradea-mare că d-na Iustina Osetényi a fost provocată în scris, după toate formele, să se prezente la *asentare* pe ziua cutare și cutare. Neînțelegere nu putea fi, pentru că erau exacte toate datele din coala de citare: numele, locul și ziua nașterii coconifei, și astfel a trebuit să subscrie coala de înmanare și să primească citațiunea. Întâmplarea e adevărată. Cusurul ei însă e următorul: În matricula născuților din 1879 coconifa e indusă latinește, așa: *nomen infantis: Iustina*, preotul nu s'a mai uitat la rubrica următoare, în care e indus *sexus femina*, ci a însemnat-o și pe ea între cei cari anul acesta au să meargă la asentare.

Dinți în pântec. Dr. Iuliu Pares a prestat reuniune medicale din Arad un foarte ciudat cas de abnormități în organismul corpului omenesc. La o femeie bolnavă a aflat aproape de inimă o tumoră, care cauză mari dureri bolnave. Prin o grea operațiune medicală a depărtat tumoră și a aflat în ea, între formațiuni perose, doi dinți pe deplin desvoltați. După operațiune bolnava s'a însănătoșat.

Douăzeci și nouă! Andrei I. Zsáka din Cresaia (Bihar), are numai douăzeci și nouă băieți. Anul trecut sosise al 27-lea oaspe. Mitel, și acum a urmat deodată doi. De 36 ani e înșurat barea Andrei, luând de soție o fată abia trecută de 16 ani, și în acești 36 ani au venit rând pe rând 29 de Andrei mici în familia lui. Interesant că toți 29 trăiesc; nouă fete și douăzeci ficiori. Dintre acești cinci servesc în armată.

POSTA REDACȚIEI

Dlul I. P. în *Făg*. Adresa dlui Dr. Dăianu e: Sibiu, Walkmühlgasse 4/a.

Tribuna Literară.

A apărut:

„Transilvania”, organul Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român, nr. II—III, pe Februarie—Martie are următorul cuprins: Ardeleani, de N. Togan. — Din literatura geografică a Transilvaniei (anii 1815—1897), de Silvestru Moldovan. — Din credințele poporului: „Boala mare” sau „boala reu”, de nevoile de Sibiu-Iana. — Jocuri de copii: „D'a mălaiu” apart. — Știință, literatură și artă. — Concurs literar. — Partea oficială.

Triumful conștiinței.

În fine după multă trudă și năcaz trei preoți, trei învățători, doi notari, un ampoi de bancă (aplicat în Seliște) și un fruntaș proprietar din Tiliga — zi grup specific din Tiliga — torturați de conștiință au ajuns la triumf: au buncat și în nr. 48 al „Tribunei” declară, că „corporațiunea învățătorescă (din Seliște) o stimează fără rezervă”.

În fața acestuia pun declarația mea din nr. 36 al aceluiași ziar. Eată-o: „declor, că corporațiunea noastră învățătorescă nu se îndeclinecește cu fesutul de vragă și intrigi, etc.”.

Cine ar pute susține, că aceste două declarații nu sînt identice în sens, că nu s'ar pute reciproc substitui, că una nu ar avă ca urmare pe cealaltă?

Ei! dacă n'ar fi adevărat, că *quem deus perdit vult...* sigur mai fi căutat în incercarea de a ponegi o corporațiune morală, implicită o instituțiune publică — petecl pentru sacul, care a plesnit de imbulzeala „dragostei”, manifestată adese-ori față de noi; n'ar mai fi încercat apoi să imbezele publicul cetitor cu intervertiri (vezi „Tribuna” nr. 38 și 42), atribuindu-mi afirmațiuni, pe cari în declarația mea numai cei-ce n'au cetit-o și aceia, a căror percepțiune a fost turburată de focul pasiunei le-a putut găsi, ci ar fi făcut greu născuta declarație mai sus citată.

De ce această declarație n'a fost făcută în răspunsul dat mie, ci furigată în „republică” lui Arghir-Mosora, e ușor explicabil.

Au evitat să cioante hărțuiala neavând curajul civic să admită dela început, că au fost prea grozavi în incercarea lor. Prin înconjur au voit să ajungă la admiterea adevărului susținut de mine; au ales comoda cale a retracției succesive. Astfel se explică de ce cuvântul „intrigă” folosit la primul lor debut în „Intimpinare” (nr. 33 al „Tribunei”) nu mai occură în nici unul din răspunsurile ulterioare.

Doar această expresie e *pata neagră*, cu care „specificul grup” a împodobit reputația unei corporațiuni. Dacă s'a făcut voluntar sau involuntar rămâne irelevant pentru publicul cetitor, care nu poate fi necesitat să facă pe controlorul public cetitor; nu era însă pentru mine și pentru corporațiunea ponegrită irelevant ce crede publicul. De aci necesitatea declarației mele.

E chestie de gust, dacă cineva simte imboldul să-și înalte piedestalul valorii insultând mai întâi, apoi după-ace a fost demascat — ostând pe indignațiune, călcând în picioare loialitatea, mascând adevărul și seducând astfel publicul, ear' în fine constrinși de mustările conștiinței descopere aceluiași public adevărul retăcut până aci, înlocuind „intrigă”, care se susținea în „Intimpinare”, cu *ar fi fost introdusă de mai mult timp în sinul corporațiunei învățătoresci (din Seliște) cu declarația ulterioară, că pe aceeași corporațiune o stimează fără rezervă*.

Consecuență specifică! Logică erostratică! Cavalierism secesionist din veacul al XX-lea!

Întreagă sinistra lor sbuciumare se reduce la faptul, că călăresc pe anonimitate, pseudonimitate lui „Arghir”, pe care eu l'aș fi apărut. Cogu-vă cinstiților din specificul grup, cetiți, dar într-un moment lucid al d-voastre, declarația mea încă odată! Arghir e anonim, pseudonim, sub tăfă arghir d-lor, și asta făcându, nu numai în subscriere, și totuși știu d-lor, că face parte dintr-o corporațiune și în sinul acesteia el a introdus „intrigă”.

Poftim suget splendid pentru o comedie modernă franceză!

Forța argumentațiunei contra declarației mele — trecând cu grație peste conținutul ei — și-o concentrează „grupul” în frasa: „cine te-a autorizat?” cu acompaniamentul: „quasi ex presidio”.

M'au prins! N'am fost autorizat de nimenea decât de sentimentul de datorință și am făcut declarația nu *quasi ex presidio*, ci *ex presidio*. Au ghicit d-lor, că investit cu o funcție onorifică nu mă conduc de principii medievale; nu intru în acțiune numai ca o marionetă trasă de sfoara autorisării, ci când cere urgență și necesitate operez după cea mai bună știință și conștiință a mea, rămânând ca să raporteze corporațiunei al cărei șef sînt, care apoi aprobă pasul meu făcut în numele ei, ori nu-l aprobă și atunci eu trag consecințele. Să nu se uite, că și fiecărui membru din corporațiune îi stă în drept să interpeleze, ear' corporațiunei s'atragă la răspundere pe presidentul, dacă a înțelăsat să pareze cu urgență și din propriul îndemn ori-ce atac evident nejust din afară, căzut asupra unui factor cu a cărui supraviețuire e indubitabilă corporațiunea. Dela acest drept nu se va renunța și dela această datorință nu se va subtrage nici un president și nici o corporațiune, afară doar' dacă n'aportă razele luminei dela facultatea de știință, datorință și bunăcuviință din Tiliga.

Departa zace de spiritul timpului și de firea mea de a pute limita pe di-

adm. protopesc în a fi „în două fețe” — sit venia verbo, — pentru-ca mai ușor să scape de responsabilitate, când ai dat „în groapă”.

De altfel ce dublu tablou pican și delicios!

Ici Tiligașcanul furios de sfânta indignare subscriind sentența de moarte a unei corporațiuni, colo zimbitorul administrativ, înconjurat legal al aceleiași corporațiuni, înconjurat de măritșab așteptând în „dolce far niente” tragerea sferei autorisării și provocării din partea organelor superioare.

Ar fi de dorit, ca organele superioare să edee o instrucțiune despre noțiunea „inspector” și despre faptul, că dacă cineva e presidentul sau inspectorul unei corporațiuni sau al unor instituțiuni în Honolule de ar fi când vorbește despre acestea, tot ca president ori inspector vorbește.

Nu se mire deci „fruntașii și conducătorii” comunei Tiliga că nu-i întreb, nu cumva au conchemat ei un mare meștig al poporului Tiligașcan, care prin omenitiune i-o „autorisat” să se „indigneze adânc” în numele lui.

Chestia e tranșată.

În sinul corporațiunei învățătoresci din Seliște nu există intrigă.

O constată această și „grupul” acuator prin afirmarea, că o stimează fără rezervă.

Conștiința a triumfat!

Trei preoți, trei învățători, 2 notari etc. fruntașii și conducătorii comunei Tiliga sînt capabili de virtutea de a recunoaște — deși după multă sfortare și diplomatențe — un adevăr esistenț.

Ar fi consult, ca acest cas să „și-l noteze bine spre orientare pentru viitor.

Ar mai fi consult, ca „grupul de „Tiligașcani” să se ferească puțin de dulcele și ademenitorul glas sirenice al „agentului provocator” din sinul lor; să-și întărească puțin ghidilicioasa fire ca să nu mai fie atât pe susceptibili, încât să nu poată scăpa de buștele „sfinte” indignări. De nu le va succede, desbrace-se cel puțin de mania de a implica în esplosia indignării lor corporațiuni morale, implicită și instituțiuni publice, cari n'au a face nici cu ei nici cu affair-ul lor — drept propte pentru argumentațiuni subre de govoitoare. Atunci nu vor mai avă nici nevoie nici ocazie să colinde pe la „bărbați de mare valoare” pentru-ca să-și câștige „aureola de martiri”; n'ar mai ajunge în situațiuni critice sufletești; le va dispără suferința dispoziției de până acum, care persistând sigur ar aduce cu sine, ca indulgentul public cetitor, când va ajunge în fericita poziție de a fi absolut de supliciu cetirei unei droaie de „deslușiri, răspunsuri, replici etc.” — să le „stingă” într'adever cărbuni de deochi: atâd lor, indignațiunile la infinit, vor zădări, și mănușii, cât și celor-ce nu vor mai fi necesități să-și apere corporațiunile și instituțiunile de atacuri făcute conștient sau inconștient.

Atât! pentru orientarea publicului, cât și pentru „bărbați de mare valoare” încoronători de martiri, ca să-și cunoască clientela, dar' mai ales pentru „grupe”, ca să se cunoască pe sine, să-și dresce conștiința, ca mai prompt să funcționeze și ca să-l absolv de a face us de tăcerea mea în chipul propriu lui.

Ca să fim de tot în clar notez, că tranșată fiind vestea în modul indicat — am espus aici vederile mele cât și modul de gândire și metodel de acțiune al „grupului tiligașcan”. N'am vorbit și n'am putut deci vorbi nici „quasi ex presidio”, nici „ex presidio”, ci personal.

Dr. Nicolae Comșa.

ECONOMIE.

Starea séménaturilor pe la Ilia, după-cum vestește „Bunul Econom” e bună, au iernat bine și făgăduiesc roadă bogată. Nici gerul nici ploile n'au stricat, numai pe locuri mai ridicate s'au ivit șoareci cari au rărit grâu. De altfel pe aci oamenii seamănă prea puțin grâu, ear' secară aproape de loc nu. Rău fac, grăul trebuie să înceapă a ocupa și la poporul nostru mai mult loc între bucatele cu care se hrănește.

Exposiție în Creta. În luna aceasta se va ține în Canea capitala Cretei, expoziție industrială. Numeroase negustorii, fabrici etc. din toată lumea vor trimite mărfuri și obiecte de espus.

Cale ferată nouă. Societatea de cale ferată din Treiscaune planuește a prelunge linia ferată Brașov—Cetate-Oșorhei, până la *Brașov*. Cercetarea noiei linii se va face din partea direcțiilor administrative în 19 și 20 Aprilie c.

Posta nouă. La stațiunea de cale ferată *Acuița* (com. Arad) s'a deschis cu 1 Aprilie o nouă direcție postală. De aceea se țin satele: *Acuița*, *Dumbrava*, *Pleșcuța*, *Guravăii*, *Tălăciu* etc.

Bibliografie.

Voci de presă asupra „Căldarului Poporului”.

Presa noastră, ca totdeauna, nu are decât vorbe de laudă pentru „Căldarul Poporului”. Eată câteva voci:

„Liga Română”.

„Frumos și bine întocmit acest căldar se presență ca o adevărată carte ilustrată pentru popor.

O mulțime de articole, schițe, poezii, bibliografii, etc., precum și mai multe clișuri bine reșite dau acestui căldar o înfășurare foarte plăcută și nu putem decât să-l recomandăm tuturor Românilor”.

„Unirea”.

„E cel mai lătit și deodată și cel mai bine redactat căldar din cele apărute până acum. Ca și în trecut nota naționalistă e, ceea ce a atins viața românească în decursul unui an, toate suferințele, toate bucuriile de cari au fost stăpâniți, toate le găsești aci înfășurate ca și într'un lanț cu măiestrie alcătuit.

Ne împlinim o plăcută datorință dorind ca acest căldar bun și ieftin să ajungă în mâinile tuturor oameșilor cu carte din oraș și sate. Țeranii nostri ori de câte-ori îl vor deschide în decursul unui an, vor avă totdeauna prilej să învețe și să-și câștige nouă cunoștințe”.

„Patria”.

Intre puținele căldare menite pentru a servi drept busolă poporului nostru în toate afacerile cari îl privesc mai aproape în decursul muncii sale, de peste an ocupă un loc principal dacă nu chiar primul loc „Căldarul Poporului”.

Acest căldar, care intră în al XV-lea an al existenței sale și care se estinde pe 155 pagini oct, mic, plus numeroase pagini cu inserate folositoare este adevărată podoabă a literaturii noastre calendaristice.

Eată sub egida dirigentei ziarelor „Tribuna” și „Foia Poporului”, „Căldarul Poporului” nici n'a putut fi alta decât un adevărat căldar național, edat anume în bine înțelesul folos al poporului nostru.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, recomandă următoarele cărți:

Memorial, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea	fl. —	30
„Doia”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu	—	28
„Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. 3 fl. cr.	—	4
„Povestile Bănelului”, de Cățana	—	30
„Literatură popor. română”, de Gaster	—	250
„Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou”, de Dr. Iuliu Olariu	—	250
„Cersitorul”, dramă în 2 acte de Livescu	—	50
„Studii Critice”, de Ghera. Vol. I. și II. 2 fl. 20 cr.	—	4
„Izvoada română”, de Dr. Leo Murășianu	—	1
„Higiena”, de Măndrescu	—	4
„Trandafiri și violete”, de Pop-Reteșganu	—	60
„Din Moldova”, schițe de Kotzebue	—	1
„Floarea din Făureș”, de Livescu	—	50
„Istoria din României”, de Mihail-Vodă-Viteazul, de Nicolae Bălcescu	—	2
„Trăznile”, 10 piese Slovești Vol. I. și II. 1 fl. 50 cr.	—	3
„Scrierile părinților aptoorești”, de Dr. Iuliu Olariu	—	70
„Merinde dela școală”, de Popa	—	60
„Despre influența împrejurărilor”, de Panait Zosin	—	50
„Memorii din timpul războiului”, de Georgescu	—	88
„Pui de lei”, poezii eroice, de Nențescu	—	1
„Ediție de gală	—	2
„Poesii”, de Macedonski	—	2
„Copii de pe natură”, de Negruzzi	—	50
R. van Saanen, cuvinte de M. Eminescu	—	75
„Doina codrului”	—	75
I. Paschill. Cuvinte de I. Dorianu. Așa „mi-e scris, romanță pentru voce și piano	—	50
F. Demeter. Soirées de Bucarest, vals Sărbă Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan	—	50
I. Villacrosse. De ce „mi-ai zis odinioară, romanță	—	75
Pavotte de la Princesse „Marie” de Michel Margarițescu	—	75
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu	—	75
G. Vasiliu. Frametel Zăvoiuului, horă C. Felix. Cuvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano	—	50
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano I. Paschill. L'Amidit, vals	—	1
„Ai scris în vrăodată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	—	50
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	—	50
Pictoriile! De E. I. Alexandrescu	—	50
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	—	75
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	—	40
De Brăila à Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	—	50
Sărbă Bucureștilor, pentru voce și piano Ioan D. Burlan	—	50
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel	—	50
Gas de quart original. De Mayer Lutz	—	50

La comanda din afară să se adaugă pentru port postal încă 5 cr., ear' pentru siguranță expediției recomandăm modalitatea din urmă.

La comanda din afară să se adaugă pentru port postal încă 5 cr., ear' pentru siguranță expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Căldarul „Minervei” din București pe anul 1900. E fără îndoială cel mai bogat și mai splendid căldar românesc. Redactorii îl numsc „o mică enciclopedie”, dar e mai mult o mică expoziție artistică. Ilustrațiunile prevalează asupra articolelor și ilustrațiunile sînt de o frumseță cuceritoare și de o execuție impecabilă. Are chiar câteva aquarele în color de o frumseță neînchipuită. Întreagă cartea e de altfel o piesă de artă — tipografică lucrată cu lux abundanț. Prețul e 1 leu 50 bani, la noi 1 cor. 60 bani; în raport cu valoarea un preț destul de ieftin pentru o carte de anu.

Are și următoarele ilustrații dela noi: Metropolitul Ioan Meșianu, episcopul Nic. Popea, episcopul Dr. Radu, Coriolan Brediceanu, catedrala din Blaj, în ziua sfințirii de episcop a S. Sale Dr. Radu). Se poate comanda și la librăria noastră și credem, că elita noastră socială nu va mai rîvni acum după căldare și albumuri din trecut, când are în limba sa publicațiuni de acest fel superioare prin cuprinsul, și prin forma lor.

Dreptul administrativ Român. prelucrat sistemul de Aurel Omiul. Partea generală. Viena 1900. Editura autorului. Volum 8°, 187 pagini.

Sosiți în Sibiu.

La 1 și 2 Aprilie n. 1900.

Hotel „*Imperatul Romanilor*”: Javorek, vicecolonel din Tirgul-Murșului; Corches, inginer din Căneni; Zsombori, privatier Jdin Berend; d-na Ungureanu, preoteasă din Cirtacher; Bauer din Arad, Füzesi din Török-St-Miklós, voluntari; de Göttinger, general-major din Petruvaradiu; Pacher, inspector din Oluj; Henneberg, locotenent din Budapeșta; Beer, tapersier din Brașov; Albony, sergent-major din Hajeg; Schuller cu soția din Brașov, Toth din Hunedoara, privatieri; Dr. Suciu, avocat din Hajeg; Pahlig din Köln, Völkel din Budapeșta, ingineri; Szalanczy cu fiul, proprietar din Tugod; Vaientini, jude cercual din Seliște; Schiffbäum cu soția, neguțetor de lemne din Reghin-săseș.

Hotel „*Neurhrer*”: Pátrubány, asp. de ofier din Tirgul-Murșului; Abraham din Seghedin, Nussbaum din Viena, Schrammpt din Agram, Hofer din Innsbruck, comercianți.

Hotel „*Melszer*”: Trauentein, comerciant din Neusander; Hart din Căneni, Wemer din Rinnic, Blenk din Robești, ingineri; d-na Kratošil, d-goara Ruth din Căneni; Pinter din Budapeșta, Olkary din Viena, volajori; Plotogea din Tohan, Babeș din Sohodol, preoți.

Hotel „*Habermann*”: Stuska, forestier din Ilia; Miklós, proprietar din Kohalm.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 2 Aprilie n. 1900.

Hărte-monetă română	Cump.	18.90	vend.	19.00
Lire turcești	—	—	—	—
Imperiali (15 R. aur)	—	—	—	—
Ruble rusești	—	2.48	—	2.56
Galbeni	—	11.80	—	11.40
Napoleon-d'ori	—	19.18	—	19.27
100 Marco germane	—	118.00	—	118.40
Livre sterling	—	24.10	—	24.20

Bursa de Budapeșta.

Din 30 Martie n. 1900.

Renta de aur ung. 4%	97.80
„ 4%	98.35
„ ung. val. cor. 6%	98.75
Impunatul câștor ferate ung.	99.25
Bonuri rurale ung.	99.25
„ croate-slavone	94.00
Obligațiunile desp. regalilor	98.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.75
Renta de hărte austriacă	99.75
„ de argint austriacă	98.25
„ de aur austriacă	98.30
Losuri austriace din 1860	136.00
Acțiunile băncii austro-ungare	1790.00
„ de credit ung.	761.50
„ de credit austr.	751.00
Societate fondare ala institutului de credit și economii „Albina”	102.00
Galbeni împărțitești	11.40
Napoleon-d'ori	19.29
Mărci 100 imp. germane	118.65
100 Marco sterlingi	242.75

Bursa de Viena.

Din 30 Martie n. 1900.

Renta de aur 4%	97.15
Renta ung. v. c. 4%	98.55
Impunatul câștor ferate ung.	99.00
Bonuri rurale ung.	99.10
„ croate-slavone	98.50
Renta de hărte austriacă	99.80
„ de argint austriacă	99.15
„ de aur austriacă	99.85
Losuri austriace din 1860	136.00
Acțiunile băncii austro-ungare	1790.00
„ de credit ung.	187.00
„ de credit austr.	284.90

Bursa de București.

Din 17 Martie v.

4% Renta perpetuă	4%	Fonc.
-------------------	----	-------

„FURNICA“, cassă de economii, societate pe acțiuni în Făgăraș.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai casei de economii „Furnica“, societate pe acțiuni, se invită prin aceasta în virtutea §-lui 16 al statutelor societății la

a XVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține la Făgăraș, Mercuri, în 25 Aprilie st. n., înainte de amiază la 10 ore, în localul societății.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului 1899 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanțului.
3. Alegerea conform §-lui 30 din statute a 3 membri în consiliul direcțiunii în locul celor eșiți.

Domnii acționari, cari în sensul §-ilor 17, 18 și 19 din statutele societății voesc a participa la această adunare generală, în persoană sau prin plenipotențieri, sînt rugați a-și depune la cassa societății sau la institutul de credit și de economii „Albina“ în Sibiu, acțiunile lor și eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 24 Aprilie st. n. 1900.

Făgăraș, în 5 Februarie 1900.

[121] 1-1

Direcțiunea.

Contul bilanțului.

Active	fl.	cr.	Pasive	fl.	cr.
Cassa în numerar	5523	13	Capital social	60000	—
Cambii escomptate	578993	12	500 acțiuni a fl. 200	23310	—
Imprumuturi pe obligațiuni cu caveat	37180	—	Fondul de rezervă	4776	16
Imprumuturi pe efecte	4474	59	Fondul de pensii al funcționarilor	3905	95
Realități	88394	09	Fondul de garanție pentru diferiți rami de operațiuni	509464	52
Diverse conturi debitoare	2517	91	Depuneri spre fructificare	48218	50
Mobilier	fl. 468.73	—	Cambii reescomptate	28	—
După amortisare	„ 46.87	—	Dividende neridicate	1897	39
			Interese transitoare anticipate	7207	44
			Diverse conturi creditoare	8832	24
			Profit curat	667140	20
	667140	20		667140	20

Contul profitului și perderilor.

Debit	fl.	cr.	Credit	fl.	cr.
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fructificare solvite și capitalizate în decursul an. 1899	28941	01	dela cambii escomptate	fl. 37.603.12	—
Spese:			dela imprumuturi pe obligațiuni cu caveat	3320.58	40928 68
salare, porto, diverse	fl. 3001.92	—	Chirie:		
marce de presență	„ 944.—	—	dela casele societății	1695	—
Contribuțiune:			Taxe:		
directă	fl. 1659.69	—	pentru transcrieri de acțiuni	60	60
10% contribuțiune după interesele dep. spre fructificare solvite și capitalizate în anul 1899	fl. 2894.11	—	Provisiuni	240	89
10% contribuțiune după interesele dep. solvite pe al IV-lea cuartal și capit. în al II-lea sem. 1898 de fl. 11871.54	„ 1187.16	—			
Arunc comună	913	67			
Amortisare:					
10% din mobilier	46	87			
Profit curat	8832	24			
	42920	17		42920	17

Făgăraș, în 31 Decembrie 1899.

Iuliu Dan m. p., Maximilian Reccanu m. p., Ioan Dejenariu m. p.,
președinte, membru al direcțiunii, contabil.

Iacob Macaveiu m. p., Demetriu Chișierianu m. p.,
membru al direcțiunii, membru al direcțiunii.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat contul prezent și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare ale societății, ținută în bună regulă l-am găsit în consonanță cu aceleași și esact.

Făgăraș, 27 Ianuarie 1900.

Comitetul de supraveghere:

Iosif Lissai m. p., Gerasim Grama m. p., Gavrilă Cornea m. p., Ioan Pop m. p.

Ilustrații românești!

Cărți postale

ilustrații românești

„...toate 'n tot
Frumoase cât eu nici nu pot
Mai frumoase s'-'mi socot —
Cu mintea mea,

in

peste 20 variante,
care de care
mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată
la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcii nr. 15.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

Cu preț redus!

Se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Școalele din Blaj.

Studiu istoric

de

Nicolae Branzeu,

profesor la liceul „I. C. Brătianu“ în Pitești.

Prețul redus dela 2 cor. la 1 cor.

Pentru porto postal încă 10 bani mai mult.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Teoria Dramei

cu un tratat instructiv despre frumos și artă

de

Dr. Iosif Blaga,

profesor.

Prețul 3 cor. 60 fl. inclusive 30 fl. porto

„Tipografia“, societate pe acțiuni Sibiu.

Se află de vânzare:

George du Maurier

TRILBY.

IN ROMANEȘTE

DE

AFIN DE LA TUSCIA.

Prețul 2 cor. plus 10 fl. porto.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

A apărut tocmai și se află de vânzare în
librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC
ÎN
ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 profeți intermitenți în Cluj.

Prețul 2 coroane.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 80 bani.

Pentru porto postal 10 bani mai mult.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine voeste să cunoască frumoasa țeară
a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni,
patria lui Horia și Iancu, să citească scrierile
lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei
și Valea-Murșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni.

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie,
cu datele și porturile Românilor și cu
multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.
Fiecare carte costă 2 cor. (și 10 bani porto),
în România 3 lei.

Toate zările noastre au apreciat în cuvinte elo-
gionse aceste descrieri, unele ce le avem despre Tran-
silvania în limba română:

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o des-
cripție a acestor regiuni atât de interesante din mai
multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răs-
pus deci prin această publicație unei trebuințe ce
intrădever se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor
va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită“

Comandă se pot face la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marshall.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 lei la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ighat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărălnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Răstăm de mamă. Legendă populară din gura Născudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Banica de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 2 lei la 60 cr. sau 1 lei 30 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldăruga cu trei picioare. Poveste franțuzească de Elsenora Tănăsescu, după A. Gevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Căpșoaca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un peșteră îndărălnic. Novela de Björnsterne Björnson (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Văntură-Teard. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Crăiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasmile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasmile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Săgețitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Născu-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Splice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Izic I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mina Fadeta. De George Sărd. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Răsalin pînă la rădăcina. Poveste de Nicolae Trimbișanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 34 cr. sau 68 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O cută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire
librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 cor. 3 —
„Dan“, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) cor. 3 50
„Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 ani. editura Carol Müller 1896,
2 volume la 64 bani cor. 1.28
„Din goana vieții“, ediția III. (1895) cor. 3.50
„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 ani), edit. C. Müller 96 b.
„Icoane sterse“, navele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 32 b.
„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 cor. 2.50

Cel mai nou volum de navele:

„În viltoare“, navele, editura Miloșescu 1896 cor. 2.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Cu prețul jumătate!

Almanachul

Învățătorului

Român

pe anul 1899/900,

de Iosif Velcean,

elegant compactat și cu bogat material școlastic
se vinde, într'un număr de esemplare cu jumătate prețul, adică

— numai cu 1 coroană —

învățătorilor români cari îl vor cere cu provocare la acest avis, trimițînd
prețul și 10 bani porto postal.

Indispensabil pentru învățători!